

DIVENDRES, 19 D'ABRIL DE 2013 · 20.30 H
ESGLÉSIA DE SANTA ANNA

MUSICA RESERVATA DE BARCELONA

Glòria Fernández, Ulrike Haller, Isabel Juaneda, Marta Rodrigo, *cantus*

Jordi Abelló, Mercè Trujillo, *altus*

Albert Riera, Antoni Trigueros, *tenor*

Jordi Blanco, Tomàs Maxé, *bassus*

Peter Phillips, *director*

**PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ**

**FESTIVAL
DE MÚSICA
ANTIGA DE
BARCELONA**

PROGRAMA

Francisco Guerrero (1528-1599)
Motet *Maria Magdalena et altera Maria*, a 6 (1750) 7'
Maria Magdalena et altera Maria [prima pars]
Et introeuntes ad monumentum [secunda pars]

Joan Pau Pujol (1570-1626)
Tres Lamentacions per al Divendres Sant, a 4* 16'
De lamentatione Ieremiae Prophetae. Heth. Cogitavit Dominus
Lamed. Matribus suis
Aleph. Ego vir videns

Joan Pau Pujol
Motet *Vere languores*, a 4* 3'

Tomás Luis de Victoria (c. 1548-1611)
Himne *Vexila regis 'more hispano'*, a 4 (1585) 8'

(petita pausa de 10 minuts)

Tomás Luis de Victoria
Missa *O magnum mysterium*, a 4 (1592) 23'
Kyrie
Gloria
Credo
Sanctus & Benedictus
Agnus Dei I
Agnus Dei II

* Obres dipositades i conservades al Centre de Documentació de l'Orfeó Català, que rep el patrocini d'Agroalimen i la col·laboració de Fundación Telefónica

COMENTARI DEL PROGRAMA

L'any que es va publicar a Venècia un dels llibres de motets de Guerrero, naixia també Joan Pau Pujol a Mataró. En aquella esplèndida edició a cura d'Antonio Gardano, hi trobem la peça que obre el concert d'avui. És una obra a sis veus, en dues parts, que ens explica l'episodi bíblic de Maria Magdalena i les altres Maries que anaren a la tomba de Jesús per ungir-ne el cos i se la troben buida. L'obra pertany a la Setmana Santa, un dels esdeveniments litúrgics més celebrats i que produí un extens catàleg de música, especialment inspirada en el Renaixement ibèric contrareformista.

Pujol és, encara avui, un compositor per descobrir, la música del qual roman inèdita esperant una oportunitat per ser interpretada. Ni tan sols hi ha un llistat curós i complet de les seves obres, disperses en diversos arxius. Les principals fonts de les obres que avui presentem són la Biblioteca de Catalunya i la de l'Orfeó Català, on es concentren el gruix del seu repertori religiós en llatí. Les tres *Lamentacions per a Divendres Sant* formen part de les nou que el mataroní va compondre, basades en el text de la *Vulgata* que imposà el Concili de Trento (1545-63) en totes les esglésies catòliques. La música segueix els cànons expressius i d'escriptura que Palestrina i Victoria, entre altres influents compositors, marcaren com a signe d'identificació de la *prima practica*; el llenguatge és plenament renaixentista, ben al contrari que altres obres de Pujol, a doble cor, que abracen l'estètica i els procediments del Barroc.

L'himne *Vexilla regis*, del poeta llatí i bisbe de Poitiers, Venanci Fortunat, clou la luxosa edició *Officium Hebdomadae Sanctae* (Roma, 1585), una veritable revolució editorial. Sembla que el mateix Palestrina es va mostrar molest perquè es tractés tan bé l'obra del compositor castellà... La música es desenvolupa a quatre veus i alterna el cant pla –d'origen espanyol, segons fa constar el músic en incloure la postil·la *more hispano*– amb la polifonia. Al darrer vers, però, Victoria amplia l'efectiu vocal fins a sis per expandir el missatge amb un *Amen* final concís i efectiu. És molt significatiu que el text d'aquest darrer vers aparegui després de la paraula *Finis* en l'edició original.

La missa *O magnum mysterium* està basada en el més que conegut motet del mateix compositor. El motet –com la missa– pertany al temps de Nadal i és un compendi del bo i millor de Victoria, malgrat que fou publicat a Roma quan el músic tenia 24 anys. La missa, que veié la llum 20 anys després, recorda ara i adés el motet original, però Victoria reelabora la música d'acord amb el text, escurçant motius rítmics, afegint cadences i retards; sí, tot plegat ho trobem al motet, però fa un pas més enllà i obre noves sonoritats, i converteix en obra d'art el que ja era una joia. Victoria es reescriu a ell mateix, es reinventa i es retroba, tot alhora.

Jordi Abelló, cantant

FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA DE BARCELONA

El Festival de Música Antiga és un dels festivals especialitzats en aquest gènere més antics i reconeguts de tot Europa, que després de ser impulsat per diverses entitats al llarg de la seva història, s'ha dotat d'un fort caràcter, presència i projecció internacional. Enguany, la proposta es reformula i guanya potència i reconeixement per mitjà de les tres institucions musicals de la ciutat, tot oferint 34 concerts distribuïts entre L'Auditori, el Palau de la Música Catalana, el Liceu i altres espais històrics de la ciutat, com les Reials Drassanes, l'església de Sant Felip Neri o l'església de Santa Anna. La programació inclou una diversitat d'estils i gèneres que basteixen una programació d'òpera, lírica, música religiosa o de cambra, amb noms en majúscules com Sir John Eliot Gardiner, Marc Minkowski, Joyce DiDonato o Jordi Savall. L'excel·lència de les propostes és l'element aglutinador d'una programació que ha nascut amb la intenció de ser, cada any, més encreuada i transversal.

MUSICA RESERVATA DE BARCELONA

Després de 20 anys d'activitat ininterrompuda, Musica Reservata de Barcelona és un dels conjunts vocals més coneguts d'arreu del país per la seva dedicació exclusiva al repertori religiós del Renaixement i, especialment, a l'escola ibèrica de polifonia.

Ha treballat amb nombrosos convidats, com Jean-Marc Andrieu, Peter Phillips, Andrew Carwood, Bart Vandewege, Paul Hillier, Bruno Turner, Romà Escalas, Josep Vila o Mireia Barrera.

Ha actuat a Espanya, Alemanya, França, Itàlia, Palestina, Jordània, Polònia i Finlàndia i ha participat en els principals festivals de l'Estat espanyol (Granada, Daroca, Barcelona, Ronda, Conca, Girona, Almeria o Ciutadella i Maó).

L'any 1995 obté el primer premi del Concurs Permanent de Joventuts Musicals d'Espanya. Ha enregistrat cinc discs, un dels quals és un concert en directe ofert a Granada el 1999, sota la direcció de Peter Phillips.

Tot i dedicar-se a la música antiga, el seu interès pel repertori contemporani ha dut el conjunt a interpretar *Stimmung* d'Stockhausen a Granada, Altea i Conca. Els compositors Albert Guinovart i Alfredo Aracil li han dedicat diverses obres. El 2009 va enregistrar *Lamentaciones* de Joan Sanmartí, fruit d'una exposició amb l'artista Javier Pérez.

PETER PHILLIPS, director

S'ha guanyat una gran reputació després de dedicar la seva vida a la investigació i interpretació de la polifonia del Renaixement. Va fundar The Tallis Scholars el 1973, grup amb el qual ha ofert més de 1.650 concerts, ha enregistrat 50 discos i ha promogut l'interès per la polifonia arreu del món.

Gràcies al seu esforç –mitjançant concerts, enregistraments, premis, publicació de transcripcions de partitures o articles i estudis musicològics– la música del Renaixement és avui acceptada per primer cop com una part habitual del repertori clàssic. A això cal afegir el treball que realitza en els cursos d'estiu de The Tallis Scholars que anualment tenen lloc a Oakham (Regne Unit), Seattle (Estats Units d'Amèrica) i Sydney (Austràlia). A més, és convidat a dirigir diversos grups de tot el món interessats a cantar música renaixentista. L'any 2005 Peter Phillips fou nomenat Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres pel ministre de Cultura francès, per la seva contribució al coneixement de la cultura francesa al món. El 2010 Peter Phillips fou també nomenat Fellow of Merton College (Oxford), on ha ajudat a establir una nova fundació coral.

PROPERES CONCERTS

3 DE MAIG DE 2013 · 20 H
Palau de la Música

JEAN-GUIHEN QUEYRAS,
violoncel

J. S. Bach: *Suites per a violoncel*,
(integral)

Preus: de 22 a 34 €

13 DE MAIG DE 2013 · 20.30 H
Palau de la Música

JORDI SAVALL,
viola de gamba

"La viola de gamba a la cort i a l'exili"

Preus: de 22 a 34 €

26 DE MAIG DE 2013 · 18 H
27 DE MAIG DE 2013 · 21 H
Palau de la Música

COR JOVE DE L'ORFEÓ CATALÀ

H. Purcell: *Dido & Aeneas*

Preus: 28 €
